19. märtsil 1933 üles neljа-riigi-pakti kava, mis oleks teataval määral reorganiseerinud Rahvasteliidu, andes neljale suurriigile — Saksamaale, Itaaliale, Prantsusmaale ja Inglismaale — valitseva seisukoha Euroopa poliitikas, valmistanud tee rahulepingute revideerimiseks ja ka relvastusküsimuste korraldamiseks suurriikide äranägemise järgi, kuid vähemate riikide protestid ja Prantsusmaa liidusidemed Poola ja väike-*entente*'i riikidega — Tšehhoslovakkia, Jugoslaavia ja Rumeeniaga — suigutasid surmaunne ka Mussolini Euroopa direktooriumi sepitsused ja nelja-riigi-pakt on senini ratifitseerimata asjaosaliste riikide poolt, andmata rahvusvahelisele poliitikale asetäitjat organit Rahvasteliidu kriisi ajaks.

Kogu aasta püsivad pinevad suhted Saksamaa ja Austria vahel, kuna rahvussotsialistlik valitsus püüab Austriat ühendada Saksamaaga, hea või kurjaga, mis leiab aga energilist vastupanu Austria kantslerilt Dollfussilt. Saksa-Prantsuse vaheliseks tüliõunaks on peale desarmeerimisküsimuse Saarimaa, mille saatus peab tulema 1935. a. otsustamisele rahvahääletuse teel, kuid mida Hitleri valitsus tahab liita Saksamaaga Saksa-Prantsuse kokkuleppe teel.

1933. aasta teisest poolest on märgata siis riikide sööstumist liitude- ja tasakaalupoliitikale, mis areneb kõigis suundades. Väike-*entente*'i riikide suhted konsolideeruvad, need riigid lähenevad seevõrd üksteisele, et jätavad kohati konföderatsiooni mulje. Balkan, Skandinaavia, Balti riigid teevad lähenemiskatseid. Kuid eriti aktiivseks uues poliitilises konstellatsioonis muutuvad Nõukogude-Vene ja Poola. Nõukogude-Vene suhted Jaapaniga hegemoonia pärast Kaug-Idas, tülikad kaupiemised Ida-Hiina raudtee pärast arendavad pinevuse kuni sõjahädaohuni ja Nõukogude-

Eesti kroonika 1933, lk. 12